

Den Haag moet ethiek voor banken op de agenda zetten

Marjorie Sinke

In onze samenleving was tot Basel 3 geld met geld verdienen de norm. Geldnemers werden zonder scrupules zwaar overgefinancierd en waar mogelijk opgezadeld met voor geldgevers lucratieve beleggingsinstrumenten.

Het bankensysteem viel om, maar de veroorzakers van de crisis werden gered.

Enige vorm van nederigheid zou op zijn plaats zijn. In plaats daarvan maltraiteren banken nu diegenen die als gevolg van de crisis met hypotheekbetalingen in de problemen (dreigen te) komen, bijvoorbeeld doordat zij hun baan kwijt zijn. Van enige oplossingsbereidheid of coulance is geen sprake en de trucs van

de banken — bijvoorbeeld in de vorm van bevriende makelaars die het pand onderwaarden en bevriende relaties die de bouwval wel willen overnemen — worden ongenadig uit de kast gehaald. Banken houden de hypotheekrente kunstmatig hoog. Huiseigenaren die gedwongen zijn te verkopen blijven achter met een restschuld waarvoor zij een persoonlijke lening moeten nemen. Waar de banken weer goed aan verdienen.

Naar oplossingen zoeken, consideratie en/of coulance met de debiteur zijn niet aan de orde. Het graaien gaat gewoon door. Het ziet er alleen een beetje anders uit. Hoe ethisch is het om de debiteur als die buiten zijn schuld (tijdelijk) in de onmogelijkheid verkeert om

aan zijn betalingsverplichtingen te voldoen daar desondanks zonder pardon aan te houden?

Anders dan toen de banken dreigden om te vallen, doet Den Haag nu niets. Den Haag zou de nieuwe graaicultuur moeten stoppen. Steek voor dit onethische gedrag een stokje. Zet ethiek op de agenda. En sta niet toe dat iemand met een restschuld achterblijft. Laat dat het risico zijn voor de banken.

Anders dan toen banken dreigden om te vallen, doet politiek nu niets terwijl graaien doorgaat

Introduceer een 'foreclosure' zoals die in de VS bestaat, zodat banken ook wat economisch risico lopen in ruil voor de hoge rente die zij rekenen. Komen partij en er gezamenlijk niet uit, dan verbeurt de bank de restschuld. De huiseigenaar verlaat dan het pand met achterlating van de sleutels, maar zonder restschuld (foreclosure).

Mogelijk zullen de banken, met deze dreiging boven het hoofd, wel de benodigde coulance en oplossingsbereidheid aan de dag leggen. 'De vervuiler betaalt' zou ook hier het credo moeten zijn.

Marjorie J. Sinke is advocaat en Islamic Finance Consultant bij De Waard CS Advocaten, Amsterdam.